

Doc 03252 4621/1

24/4/28

בסיון תשי"ג
18 במאי 1953

הקרית, ד'

24/4/28

נמוס

ביקור משלחת דאלס וסטאטן בישראל

מר דאלס, מר סטאטן ופמליה כח 9 אנשים הגיעו ללוד
ב-13 במאי ב-1.40 אחה"צ.

האורחים נחקבלו בסדרה החפופה ע"י סר החוץ ומסמר
כבוד של צנחנים. לאחר ביקור בסגרירות האמריקנית,
התקיימה אחה"צ שיחת בלטה בקריה בסתי קבוצות, אצל
הסר ואצל המנכ"ל.

סר החוץ השיב על כל הדרישות הערביות האפשריות
ואמר כי לא נסכים לויחודי שסה, להחזרת פליטים ולבינאום
ירושלים (אך אנו מוכנים למיקוח על המקומות הקדושים)
וכי מסרד החוץ יעבור ירושלים. אם אין הערבים מוכנים
לסלום חייבים הם לפחות להפסיק את ההסתננות, את ההסגר
על העלת סואץ ואת החרם הכלכלי. עודנו ערים לסכנה
הקומוניסטית והננו ראויים לסיוע צבאי.

מר דאלס דיבר בעיקר על הסכנה הרוסית לעולם המערבי.
לאחר מכן רמז על חביעת מצרים למעבר יבסתי לירדן.

הסר אמר כי אם מצרים מוכנה לסלום, נחפס דרך לתח
לה את מבוקסה מבלי לפגוע בריבונותנו.

בו בערב התקיימה ארוחת ערב לאורחים בבית סה"ח.
בארוחה ביקס מר דאלס כי לא ניהפז בהעברת מסרד החוץ
לירוסלים, על כל פנים, כי לא נעסה זאת כל עוד הוא
באזור. אחרי הארוחה דנו מר אסכול ומר סטאטן ויועציהם
בענינים הכלכליים והסאר המסיכו בסיתה מדינית בעיקר
על ברית המועצות.

למחרת בירושלים הסביר רה"מ את מעמד ישראל בעולם
כחלק מהאנוחות ומהעולם החפסי ועמד על רגישותה המיוחדת
של ישראל לסלום ולמלחמה. רה"מ אמר כי ישראל זכאית
לחמיפת המערב וארה"ב במיוחד, בזכות המסטר שלה, שהיא
מוכנה להגן עליו נגד החקפה מבחוץ או מכפנים. למעסה,
ישראל היא המדינה היחידה באזור המוכנה להילחם בעד
האידיאליס המשותפים לה ולארה"ב.

על מדינות ערב אמר רה"מ כי הן זקוקות לתכנית סיקום כלכלי וחברתי לזמן ארוך וכי יש לעזור להן בזה ולא במתן נסק היכול להיות מכוון רק נגד ישראל. אם אין הערבים מוכנים לסלום, חייבים הם לפחות להפסיק את כל פעולות האיבה הצבאיות, הכלכליות והמדיניות. אנו מוכנים לסתוף פעולה כלכלי ותרבותי אהם. רה"מ הביע את החקווה כי האורחים יצליחו לרכוש את חמיכת הערבים, באשר אין ידידות עם ישראל עומדת בניגוד לידידות עם מדינות ערב.

מר דאלס הטיח דברים קשים נגד יהדות ארה"ב הרואה בעזרה לערב פגיעה בישראל, בהוסיפו כי גם ידידי הערבים בארה"ב הואים בכל סיוע לישראל פגיעה בערבים. לדבריו, אלה ואלה מונעים בלחצם אפשרות פעולה מארה"ב, גם בשיחה זו נסבו רוב דבריו של מר דאלס על הסכנה מברית המועצות.

ראש הממשלה נחן למר דאלס ומר סטאסן ספרי חנ"ך בהוצאה הירושלמית החדשה.

בשיחה כלכלית שהתקיימה באותו בוקר הסבירו סר האנצ'ר וסר המסחר והתעסיה ומר ד' הורוביץ את מצבה הכלכלי של ישראל. מר סטאסן אמר כי ידונו בבקשתנו לביטוס החובות וכי יזרזו להגיע להחלטה.

לאחר שהאורחים סעדו צהרים על טולחן רה"מ בקרו מר דאלס ומר סטאסן אצל הנשיא ומסרו לו אגרת אישית מנשיא ארה"ב ולאחר זאת עברו את הקוים לירדן, ב-14 במאי בשעה 3 אחה"צ.

למרות אמצעי הבטחון החמורים, חסו האורחים בקבלת הפנים החמה מצד החוגים הרשמיים ומצד הציבור וסבעו נחת מכך (לפי עדות הסגירות האמריקנית).

האורחים אמרו כי באו לסמוע וללמוד ואכן הרבו להקטיב ומעטו לדבר. לא אחת הצביעו על ההבדל בין השיחות בקאהיר, עם אנשים צרי אופק שלא הבינו טפחם, לבין השיחות עם הישראלים. הצעות והבטחות לא היו בפיהם, אך רמזו ברורות כי מהפטים דרכים לעזור למדינות ערב מבלי למנוע עזרה מישראל, שמפעלה זוכה להערבה. מר דאלס אמר פעמים אחדות כי ביסודו של דבר קיימת זהות השקפות בין ישראל וארה"ב ואם יש חלוקי דעות, הריהן לגבי טקטיקה ונוהל.